



Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för pedagogik

1PE58U Språk-, läs- och skrivutveckling i förskoleklass och årskurs 1–3 utifrån första- och andraspråksperspektiv, 7,5 högskolepoäng

Language, reading and writing development in preschool class and grades 1–3 based on first and second language perspectives, 7.5 credits

Huvudområde

Pedagogik

Ämnesgrupp

Pedagogik

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2025-03-03.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2025.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera och redogöra för läsförkunskaper och ordavkodningens utveckling och inverkan på läsinlärning och läsutveckling utifrån första- och andraspråksperspektiv
- förklara och redogöra för språkförståelse, vilket här inbegriper ord-, begrepps- och grammatisk förståelse utifrån första- och andraspråksperspektiv

- definiera och beskriva läsflyt och läsförståelse utifrån ett välgrundat teoretiskt sätt utifrån första- och andraspråksperspektiv
- beskriva och problematisera särskilda utmaningar för läsinlärning och läsförståelse på ett andraspråk och hur dessa kan övervinnas inklusive förstaspråkets betydelse.

Innehåll

Kursens innehåll behandlar teoretiska och didaktiska perspektiv på den tidiga läsinlärningen. Den teoretiska utgångspunkten *The simple view of reading* genomsyrar kursen. I kursen behandlas fonologisk medvetenhet, bokstavskunskap och ordavkodning vilka utgör ena delen i modellen *The simple view of reading*. Den andra delen i modellen, som också behandlas i kursen utgörs av språkförståelse såsom ordförråd, språkstruktur och hörförståelse. Tillsammans bildar båda delarna läsning (läsflyt, innehållsförståelse samt utvecklad läsförståelse). Stor vikt läggs vid hur elever, på såväl första som andraspråk, utvecklar läs- och skrivförmåga under de första skolåren.

Vidare behandlas elevers motivation och läsintresse samt språkutvecklande arbetssätt. Kursen har särskild tonvikt på praktisk metodik.

Inom kursens ram kommer även betydelsen av samverkan mellan skolans olika personalkategorier för att stärka elevers läs- och skrivinlärning att belysas.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar och individuella uppgifter.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd eller Godkänd.

Kursens mål examineras individuellt genom ett skriftligt quiz, ett muntligt seminarium samt en avslutande hemtentamen.

För betyget Godkänd ska kursen mål vara uppnådda.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Alatalo, Tarja (red.) (senaste upplagan). *Läsundervisningens grunder*, uppl. 2. Malmö: Gleerups utbildning AB. (271 s).

Egerhag, Helen. (2023). *Att främja läsutveckling i svenska som andraspråk-*

undervisning och tidiga insatser. Avhandling kappa, Linnéuniversitetet (98 sidor).

Egerhag, Helen & Fälth, Linda (2024). *Tidig läsutveckling på ett första – och ett andraspråk*. I Disa Bergnehr m fl. (red). *Mångfaldens möten*. Linnaeus University Press. (16 s.). ISBN: 9789180821476.

Lindgren, Eva, Hermansson, Carina, Norlund Shaswar, Annika & Areljung, Sofie (red.) (senaste upplagan). *Skrivdidaktik i grundskolan*. Upplaga 1 Lund: Studentlitteratur (351 s.). I urval kap. 1, 3, 10, 11 och 12 (115 s.)

Lundberg, Ingvar (2006). *Alla kan lära sig läsa och skriva: barns väg till skriftspråket*. Natur och kultur, (12 s). Tillhandahålles av institutionen.

Norén, Sofia (red.) (senaste upplagan). *Lära barn att läsa: vägen från fonologisk medvetenhet till god läsförståelse*. Stockholm: LegiLexi, (230 s).

Svensson, Gudrun. Rosén, Jenny, Straszer, Boglárka, & Wedin, Åsa (2018). *Greppa flerspråkigheten: en resurs i lärande och undervisning*. Skolverket. (162 s.). ISBN: 9789175593166.

Taube, Karin, Fredriksson, Ulf, & Olofsson, Åke (2015). *Kunskapsöversikt om läs och skrivundervisning för yngre elever*. Stockholm: Vetenskapsrådet. (130 s). ISBN: 9789173072670

Vetenskapliga artiklar tillkommer (ca 150 s.).